

## 11 แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการคว้าทุนอุดหนุนการวิจัยจากแหล่งทุนภายนอกสถาบัน 11 Best Practices for Grabbing Research Grants from External Funding Sources

ประกฤต ประภาอินทร์<sup>1</sup> สมตระกูล ราศิริ<sup>1</sup> และพยงค์ เทพอักษร<sup>2</sup>

<sup>1</sup>วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดพิษณุโลก คณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์  
สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

<sup>2</sup>วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดตรัง คณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์  
สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

Prakrit Prapha-inthara<sup>1</sup>, Somtakul Rasiri<sup>1</sup> and Phayong Thepaksorn<sup>2</sup>

<sup>1</sup> Sirindhorn College of Public Health, Phitsanulok Province, Faculty of Public Health and Allied Health Sciences,  
Praboromarajchanok Institute, Ministry of Public Health

<sup>2</sup> Sirindhorn College of Public Health, Trang Province, Faculty of Public Health and Allied Health Sciences,  
Praboromarajchanok Institute, Ministry of Public Health

### บทนำ

มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีภารกิจและหน้าที่สำคัญประการหนึ่งนอกเหนือจากการผลิตบัณฑิต การบริการวิชาการ การทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม คือการศึกษาวิจัย ซึ่งต้องสอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของประเทศ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาและแก้ปัญหาของประเทศได้อย่างเป็นรูปธรรม ส่งผลให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจ สังคมของประเทศ และความเจริญงอกงามทางวิชาการ (Higher Education Act B.E. 2562, 2019) พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 ได้มีการกำหนดเจตนารมณ์ให้มหาวิทยาลัยเป็นกำลังสำคัญในการบุกเบิก แสวงหาความรู้ใหม่ วิจัยและพัฒนาสู่การสร้างนวัตกรรม ตลอดจนการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมของอาจารย์และนักวิจัยในมหาวิทยาลัยไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ การพัฒนานโยบาย สังคม และชุมชน (Office of the Council of State, 2019) และที่สำคัญ คณะกรรมการการอุดมศึกษาได้กำหนดมาตรฐานตัวบ่งชี้ที่ 5.1 ข้อที่ 5 การกำกับติดตาม ส่งเสริม สนับสนุนให้ทุกหน่วยงานในสถาบันมีการจัดการความรู้ตามระบบ โดยสถาบันต้องมีการจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM) ด้านการวิจัย และตัวบ่งชี้ที่ 2.1 ระบบและกลไก การพัฒนางานวิจัย สถาบันต้องมีการบริหารจัดการงานวิจัยที่มีคุณภาพ โดยมีแนวทางการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและมีกลไกส่งเสริมสนับสนุนอย่างครบถ้วน รวมถึงการสนับสนุนในการจัดหาทุนอุดหนุนการวิจัย (Office of the Higher Education Commission, 2017)

จากการบ่งชี้ความรู้ในกระบวนการจัดการความรู้ (KM Process) ภายใต้การกลั่นกรองและรับรองโดยคณะกรรมการบริหารคณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก (สบช.) คณะทำงานการจัดการความรู้ระดับคณะและคณาจารย์ในสังกัดคณะได้ร่วมกันวิเคราะห์ระบุส่วนขาดของความรู้ที่ต้องการจำเป็นและสรุปมติว่า อาจารย์ในสังกัดคณะต้องมีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการหาทุนอุดหนุนการวิจัยจากแหล่งทุนภายนอกสถาบัน เพื่อให้อาจารย์ภายในคณะสามารถนำความรู้ที่ได้จาก KM ไปใช้เป็นประโยชน์แล้วก่อให้เกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้นในการทำงาน นอกจากนี้ แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศเป็นสิ่งสนับสนุนที่สำคัญอย่างยิ่งแก่อาจารย์และนักวิจัยให้ทำงานแล้วสามารถประสบความสำเร็จ (Kahn, Barczak, Nicholas, Ledwith, & Perks, 2012)

ในบทความนี้ ผู้เขียนจึงมีจุดมุ่งหมายเพื่อนำเสนอแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการคว้าทุนอุดหนุนการวิจัยจากแหล่งทุนภายนอกสถาบัน โดยผู้เขียนได้พัฒนาความรู้ต่อยอดจากผลงานของตนเอง Prapha-inthara & Rasiri (2021) ที่ได้มาจาก KM ในระยะแรก พ.ศ. 2564 เรื่อง “10 แนวปฏิบัติที่ดีในการหาทุนอุดหนุนการวิจัยจากแหล่งทุนภายนอกสถาบัน” อาจารย์ในมหาวิทยาลัย นักวิจัย และนวัตกรจะได้รับประโยชน์จากงานเขียนนี้ เกิดความเชื่อใจ การประสบความสำเร็จจากการทำงานว่า ตน (อาจารย์/นักวิจัย/นวัตกร) สามารถขอรับทุนสนับสนุนโครงการวิจัยและนวัตกรรมจากผู้ให้ทุนได้เป็นผลสำเร็จ และนำไปสู่การช่วยปรับกระบวนการทัศน์แก่นักวิจัยและนวัตกรต่อไป

## แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการคว่ำทุนอุดหนุนการวิจัยจากแหล่งทุนภายนอกสถาบัน

แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศได้มีการให้ความหมายว่า เทคนิค วิธีการ ขั้นตอนการทำงาน หรือกิจกรรมที่สามารถก่อให้เกิดประสิทธิผลมากกว่าเทคนิค วิธีการ ขั้นตอนการทำงาน หรือกิจกรรมอื่น ๆ ซึ่งทำให้องค์กรประสบความสำเร็จแล้วนำไปสู่ความเป็นเลิศตามเป้าหมายขององค์กร เป็นที่ยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพ และมีหลักฐานของความสำเร็จที่ปรากฏอย่างชัดเจน โดยมีการสรุปวิธีปฏิบัติหรือขั้นตอนการปฏิบัติ ตลอดจนความรู้และประสบการณ์ที่ได้บันทึกเป็นเอกสาร และเผยแพร่ให้หน่วยงานภายในหรือภายนอกสามารถนำไปใช้ประโยชน์ (Learning Research Institute, 2019; American Productivity and Quality Center, 1999; Camp, 1989)

คณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์ สบข. โดยคณะทำงานการจัดการความรู้ได้ดำเนินการจัดการความรู้ โดยการใช้ KM process ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน (Wettayaprasit, 2020) ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การบ่งชี้ความรู้ ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและแสวงหาความรู้ ด้วยวิธีการค้นคว้า แสวงหา เทียบเคียง และปรับปรุงความรู้ โดยนำเข้าความรู้ (Input Knowledge) เพื่อการปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของคณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์ สบข. และเพื่อการพัฒนาต่อยอดความรู้ ประกอบด้วย 1) รายงานการจัดการความรู้ระดับคณะของ Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University (2018) เรื่อง การขออนุสนธิ์สนุนการวิจัยจากแหล่งทุนภายนอก 2) บทสัมภาษณ์นักวิจัย 5 อันดับแรกที่ได้รับทุนสนับสนุนโครงการวิจัยจากแหล่งทุนภายนอกมหาวิทยาลัยในวงเงินที่มากที่สุดของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ปี 2562 (Mae Fah Luang University, 2019) และ 3) บทความพิกิตกะ เรื่อง “10 แนวปฏิบัติที่ดีในการหาทุนอุดหนุนการวิจัยจากแหล่งทุนภายนอกสถาบัน” (Prapha-inthara & Rasiri, 2021) สู่การประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถอดความรู้ระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกผู้ทรงคุณวุฒิภายในคณะฯ ซึ่งมีทักษะและสั่งสม

ประสบการณ์ตรง อาจารย์และบุคลากรภายในคณะฯ เมื่อวันที่ 26-27 พฤษภาคม 2565 ณ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดพิษณุโลก (วสส.พิษณุโลก) และผ่านการประชุมวิดีโอทางไกลด้วยแอปพลิเคชัน Google Meet (Sirindhorn College of Public Health of Phitsanulok Province, 2022a, 2022b, 2022c) ขั้นตอนที่ 3 การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ซึ่งดำรงตำแหน่ง รองศาสตราจารย์ และมีคุณวุฒิปริญญาเอก จำนวน 1 คน และอาจารย์ในคณะฯ ซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ จำนวน 2 คน ร่วมกันในการจัดหมวดหมู่ของความรู้ที่ได้จากขั้นตอนที่สองข้างต้นให้เป็นระบบ เมื่อวันที่ 26-27 พฤษภาคม 2565 ณ วสส.พิษณุโลก และผ่านการประชุมวิดีโอทางไกลด้วย แอปพลิเคชัน Google Meet (Sirindhorn College of Public Health of Phitsanulok Province, 2022a, 2022b, 2022c) ต่อจากนั้น คณะทำงานการจัดการความรู้ได้บรรจุความรู้ทั้งหมดที่ได้จากการจัดการความรู้ไว้ใน “คลังการจัดการความรู้ (KM Tank)” (Sirindhorn College of Public Health of Phitsanulok Province, 2022d) ขั้นตอนที่ 4 การประมวลและกลั่นกรองความรู้ โดยคณะกรรมการจัดการความรู้ อาจารย์และบุคลากรภายในคณะฯ ได้ประชุมร่วมกันประมวลแล้วกลั่นกรองความรู้ที่ได้จากขั้นตอนที่สองและสามข้างต้น เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2565 ณ วสส.พิษณุโลก และผ่านการประชุมวิดีโอทางไกลด้วยแอปพลิเคชัน Google Meet (Sirindhorn College of Public Health of Phitsanulok Province, 2022c) ขั้นตอนที่ 5 การเข้าถึงความรู้ ขั้นตอนที่ 6 การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ และขั้นตอนสุดท้ายที่ 7 การเรียนรู้

ในส่วนของการक्रमความรู้แนวปฏิบัติของคณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์ สบข. เป็นแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศหรือไม่? คณะฯ ใช้หลักฐานเชิงประจักษ์สนับสนุนในการक्रमความรู้ คือ ผลการประเมินเชิงเปรียบเทียบ แนวปฏิบัติในการคว่ำทุนอุดหนุนการวิจัยจากแหล่งทุนภายนอก ระหว่างคณะสาธารณสุขศาสตร์ต่าง

มหาวิทยาลัยซึ่งถูกจัดอันดับ Top 2 ที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยในวงเงินที่มากที่สุดระดับประเทศ กับคณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์ สบข. ผลการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ซึ่งดำรงตำแหน่ง รองศาสตราจารย์ และมีคุณวุฒิปริญญาเอกโดยการ ใช้แบบประเมินแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศของ Learning Research Institute (2019) เมื่อวันที่ 26-27 พฤษภาคม 2565 พบว่าคะแนนรวมที่ได้จากการประเมินแนวปฏิบัติของคณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์ สบข. เรื่องการคว่ำทุนอุดหนุนการวิจัยจากแหล่งทุนภายนอก มีค่าเท่ากับร้อยละ

86.36 ซึ่งคะแนนที่ได้มีค่าอยู่ในช่วงร้อยละ 81.82 ถึง 86.36 (ช่วงค่าคะแนนนี้ถูกอ้างอิงจากผลการประเมินแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศของคณะสาธารณสุขศาสตร์ต่างมหาวิทยาลัย ซึ่งถูกจัดอันดับ Top 2 ที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยในวงเงินที่มากที่สุดระดับประเทศ) ดังนั้น คณะทำงานการจัดการความรูจึงได้สรุปว่า แนวปฏิบัติของคณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์ สบข. เป็นแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการคว่ำทุนอุดหนุนการวิจัยจากแหล่งทุนภายนอกสถาบัน มีรายละเอียดดังนี้

### หาให้เจอ

1. สิ่งแรกที่อาจารย์และนักวิจัยต้องทำคือการหาแหล่งทุนวิจัยภายนอกสถาบัน ศึกษาประกาศ ข้อกำหนด ช่วงเวลาที่กำหนดส่งข้อเสนอรูปแบบการเขียนและแบบฟอร์มในการเสนอขอทุนตามที่แหล่งทุนวิจัยนั้น ๆ กำหนด

แหล่งที่ให้เงินทุนสำหรับการวิจัยมีอยู่เป็นจำนวนมากภายในประเทศ เช่น สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ซึ่งให้ทุนสนับสนุนในการทำวิจัย จำแนกตามประเภท คือทุนสนับสนุนงานพื้นฐาน (Fundamental Fund) และทุนสนับสนุนงานเชิงกลยุทธ์ (Strategic Fund) สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สวทช.) สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) สถาบันควบคุมการบริโภคยาสูบ มูลนิธิจิตเวชศาสตร์สงเคราะห์ มูลนิธิเทโรเพื่อการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ ประเทศไทย (Thailand

### เสนออัตลักษณ์ ประจักษ์แจ่มแจ้ง

2. อาจารย์และนักวิจัยจำเป็นต้องสมัครเป็นสมาชิกผู้ใช้งานเว็บไซต์ของแหล่งทุนวิจัย และที่สำคัญอย่างยิ่ง อาจารย์และนักวิจัยต้องลงทะเบียนและบันทึกข้อมูลประวัติของนักวิจัย (Researcher Profile) รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์ที่สั่งสมและผลงานวิจัยที่ได้ทำ

Toray Science Foundation: TTFS) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) (สวก.) ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา กรมควบคุมมลพิษ เครือข่ายองค์กรบริหารงานวิจัยแห่งชาติ (คอบช.) เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีแหล่งทุนวิจัยภายใต้ความร่วมมือทางวิชาการระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศอีกด้วย เช่น ทุนวิจัยภายใต้โครงการความร่วมมือไทย-เยอรมัน (NRCT-DFG) ทุนประเภทภาครัฐร่วมภาคเอกชน ภายใต้โครงการความร่วมมือทางวิชาการระหว่างไทย-ญี่ปุ่น (NRCT-JSPS) แหล่งทุนวิจัยเหล่านี้จะประกาศให้ทุนวิจัย โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญแตกต่างกันออกไป แต่การให้ทุนอยู่ในขอบเขตที่แหล่งทุนนั้นรับผิดชอบ แหล่งทุนวิจัยแต่ละแห่งจะประกาศแจ้งแก่นักวิจัยทราบในช่วงระยะเวลาที่ไม่ตรงกัน ฉะนั้น อาจารย์และนักวิจัยจำเป็นต้องติดตามความเคลื่อนไหวของข่าวประกาศเกี่ยวกับการเปิดรับข้อเสนอโครงการวิจัยบนเว็บไซต์ของแหล่งทุนวิจัยอย่างสม่ำเสมอ

สำเร็จในสาขาที่ผู้ให้ทุนต้องการอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และเป็นปัจจุบันไว้ในฐานข้อมูลสารสนเทศดิจิทัลของแหล่งทุนวิจัย โดยเฉพาะฐานข้อมูลนักวิจัยที่สำคัญในประเทศไทย คือระบบข้อมูลสารสนเทศวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (National Research and Innovation

Information System: NRIIS) นอกจากนี้ อาจารย์และนักวิจัยน่าจะสร้าง Researcher profile ผ่าน Google Scholar และฐานข้อมูลนักวิจัยบนเว็บไซต์อื่น ๆ ที่อาจารย์และนักวิจัยตั้งเป้าหมายที่จะดึงดูดเงินงบประมาณมาเป็นทุนจากแหล่งทุนนั้น ๆ การสร้าง Researcher profile เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการบ่งบอกถึงอัตลักษณ์นักวิจัย (Researcher Identity) ที่บ่งชี้ถึงความเชี่ยวชาญในศาสตร์ ประเภทของการวิจัย และประเด็นการวิจัยที่ตัวอาจารย์และนักวิจัยเองสนใจให้ปรากฏเป็นประจักษ์ และเป็นที่ยอมรับในวงกว้าง ไม่เพียงแต่ผลงานวิจัยเรื่องใหม่ เรื่องที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์หรือมีความเป็น Originality ของ

### ติโจทย์วิจัย ให้รู้กระจ่าง

3. อาจารย์และนักวิจัยควรวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบระหว่างโครงการวิจัยของคนอื่นที่ได้รับทุนไปแล้ว กับโครงการวิจัยของอาจารย์และนักวิจัยเองที่จะเสนอขอทุนว่า ซ้ำกันหรือไม่ ส่งผลกระทบต่อวงการวิชาการและสังคมวงกว้าง หรือสร้างความรู้ใหม่ซึ่งผู้ให้ทุนต้องการหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อทำ

### เลือกที่ใช้

4. อาจารย์และนักวิจัยจำเป็นต้องไตร่ตรองอย่างรอบคอบแล้วตัดสินใจเลือกแหล่งทุนวิจัยที่ตนเองจะขอ ทั้งนี้การเลือกแหล่งทุนขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้ให้ทุนและความปรารถนาของตัวอาจารย์และนักวิจัยเอง ไม่ว่าในเรื่องคุณค่าของผลงานวิจัยกับวงเงินทุนที่ได้รับหรือความเป็นไปได้ในการทำวิจัยให้ประสบความสำเร็จ ตอบโจทย์วิจัยที่ผู้ให้ทุนต้องการได้

### มีที่ปรึกษา หาพันธมิตร

5. อาจารย์ที่มีประสบการณ์เคยได้รับทุนวิจัยจากแหล่งทุนภายนอกและนักวิจัยรุ่นใหม่ควรมีที่ปรึกษาที่มีความเชี่ยวชาญ และที่สำคัญอาจารย์ซึ่งเป็นนักวิจัยรุ่นใหม่จำเป็นต้องมีพี่เลี้ยงที่มีประสบการณ์ในการขอทุนจากแหล่งทุนวิจัยภายนอก นักวิจัยรุ่นใหม่จะมีโอกาสในการเรียนรู้จากนักวิจัยต้นแบบ โดยนักวิจัยต้นแบบจะถ่ายทอดประสบการณ์และคอยช่วยเหลือให้ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัย

6. อาจารย์และนักวิจัยจำเป็นต้องหานักวิจัยอื่นมาเป็นพันธมิตร (Research Alliance)

อาจารย์และนักวิจัยเองถูกเผยแพร่และนำไปใช้ประโยชน์ต่อวงวิชาการเท่านั้น ผู้ให้ทุนวิจัยยังสามารถเข้าถึงข้อมูล Researcher profile ของอาจารย์และนักวิจัยเพื่อการตรวจสอบคุณสมบัติคุณวุฒิปริญญาเอก ตำแหน่งทางวิชาการ (ประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์) ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของผู้ที่ขอทุนในกระบวนการพิจารณาจัดสรรทุนอีกด้วย ผลพลอยได้จากการสร้าง Researcher profile ที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน และทันสมัย คือ อาจารย์และนักวิจัยจะมีพันธมิตรเข้ามาสมทบเป็นสมาชิกใหม่ในทีมนักวิจัยและเครือข่ายนักวิจัย

ความเข้าใจให้ได้อย่างถ่องแท้ว่า ผู้ให้ทุนวิจัยนั้นต้องการคำตอบอะไร และเพื่อตัวอาจารย์และนักวิจัยเองจะได้ประเมินตนเอง (Self-Assessment) ว่า จะสามารถทำวิจัยตอบโจทย์การวิจัยได้เป็นผลสำเร็จหรือไม่

ตรงตามกำหนด หากอาจารย์และนักวิจัยต้องการสร้างและพัฒนาตนให้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขานำผลงานวิจัยไปใช้ในการประกอบงานเขียนตำรา หนังสือวิชาการ และยื่นขอตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์และนักวิจัยควรเขียนเป็นชุดโครงการวิจัย (Research Program) และขอทุนจากแหล่งทุนอื่นเข้ามาสมทบ

และสร้างเครือข่ายหรือทีมวิจัย (Researchers Network or Team) ที่ชำนาญในศาสตร์ที่ตนเองสนใจ และ/หรือมุ่งสร้างความเชี่ยวชาญในสาขาเฉพาะ โดยควรมีสมาชิกของทีมวิจัยเป็นนักวิจัยที่มีชื่อเสียงในสาขาที่จะขอทุน ตลอดทั้งมีคุณวุฒิเป็น ดร. และ/หรือดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผลพลอยได้จากการมีเครือข่ายแล้วจับมือรวมกลุ่มกันเป็นทีมทำงานวิจัย คือนักวิจัยที่เชี่ยวชาญสามารถวิจารณ์โครงการวิจัยและให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขโครงการวิจัย ก่อนจะส่งไปขอทุน

กับแหล่งทุนภายนอกสถาบัน และที่สำคัญ สมาชิกภายในทีมนักวิจัยจะดึงดูดงบประมาณเป็นทุนเพื่อสนับสนุนในการวิจัย ไม่ว่าทุนอุดหนุนวิจัยจากหน่วยงานอื่นภายในจังหวัด เขตสุขภาพ แหล่งทุน

### เป็นนักวิจัยร่วม

7. อาจารย์และนักวิจัยรุ่นใหม่จำเป็นต้องเป็นผู้วิจัยร่วม (Co-investigator) โดยทำงานวิจัยในศาสตร์ที่ตนเองสนใจ ร่วมกับนักวิจัยหลักทั้งในและต่างประเทศ นอกเหนือจากอาจารย์และนักวิจัยจะได้รับทุนบางส่วนมาสนับสนุนในการทำวิจัยแล้ว อาจารย์และนักวิจัยรุ่นใหม่ยังได้เรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติ (Learning by Doing) จนเกิดประสบการณ์ตรงในเรื่องระเบียบวิธีวิจัย การแก้ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินงานวิจัย การเขียน

### ลงมือเขียน

8. อาจารย์และนักวิจัยจำเป็นต้องเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยตามแบบฟอร์มที่แหล่งทุนกำหนดอย่างเคร่งครัด กรอกข้อมูลที่มีความกระชับ ได้ใจความ และครบถ้วน แหล่งผู้ให้ทุนบางแห่งกำหนดให้ผู้ขอทุนต้องส่งเอกสารแบบฟอร์มหลายฉบับ ฉะนั้น อาจารย์และนักวิจัยต้องตรวจสอบความสอดคล้องตรงกันของข้อมูลตลอดจนพิสูจน์อักษรให้ถูกต้อง ทั้งนี้เพื่อให้แบบเสนอโครงการวิจัยของอาจารย์/นักวิจัยเองมี

### กระดาษหนึ่งใบ เข้าใจทั้งโครงการ

9. สิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งคือ อาจารย์ที่เป็นหัวหน้าโครงการวิจัย (Principal Investigator: PI) ควรร่วมมือกับผู้วิจัยร่วมเขียนสรุปข้อเสนอโครงการวิจัยฉบับย่อให้ได้สาระสำคัญที่กระชับลงบนกระดาษหนึ่งหน้า (One-page Summary for

### ส่งตรงเวลา ถูกแหล่งทุน

10. อาจารย์ที่เป็นหัวหน้าโครงการวิจัยต้องส่งแบบเสนอโครงการวิจัยแก่ผู้ให้ทุนถูกแหล่งทุนเป้าหมายที่ตนได้เลือกไว้ให้ทันเวลาที่กำหนดตามประกาศ หัวหน้าโครงการวิจัยควรโทรศัพท์ติดต่อ เพื่อประสานงานกับผู้ที่ได้รับผิดชอบของแหล่งทุนโดยตรง ทั้งในเรื่องการส่งและการได้รับแบบเสนอโครงการวิจัย นอกจากนี้ หัวหน้าโครงการวิจัยต้องโทรศัพท์

วิจัยในระดับชาติ หรือแหล่งทุนวิจัยจากต่างประเทศ นอกจากนี้ สมาชิกของทีมนักวิจัยยังช่วยพัฒนาคุณภาพของงานวิจัยให้สูงขึ้นอีกด้วย

รายงานวิจัย บทความวิจัยฉบับต้นร่าง การพัฒนางานเขียนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นเพื่อการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการที่มีคุณภาพระดับนานาชาติและระดับชาติ และการนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ตามขอบเขตของงาน (Term of Reference: TOR) ที่ผู้ว่าจ้างได้กำหนดไว้ และที่สำคัญ อาจารย์และนักวิจัยรุ่นใหม่ยังได้เรียนรู้เพื่อเสริมทักษะด้านการบริหารจัดการโครงการวิจัยอีกด้วย

ความน่าเชื่อถือ นอกจากนี้ อาจารย์และนักวิจัยควรกำหนดวงเงินทำวิจัยที่มีความคุ้มค่าเหมาะสมหลังจากได้ประเมินความคุ้มค่าของงานวิจัยในขั้นเบื้องต้นด้วยตัวอาจารย์/นักวิจัยเอง และที่สำคัญ อาจารย์และนักวิจัยต้องเขียนรายละเอียดงบประมาณการวิจัยให้ถูกต้อง ตรงตามระเบียบและหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายเงินงบประมาณวิจัยของแหล่งทุนนั้น ๆ กำหนด

a Research Proposal) เพื่อให้คณะกรรมการและผู้ทรงคุณวุฒิของแหล่งทุนใช้เวลาไม่มากในการอ่านและทำความเข้าใจโดยรวมได้ง่ายในตัวโครงการวิจัย

เพื่อติดตามความคืบหน้ากับผู้รับผิดชอบของแหล่งทุนในเรื่องผลของการพิจารณาทุนแก่โครงการวิจัยของตน อนึ่ง การส่งแบบเสนอโครงการวิจัยควรทำเป็นเรื่องลับ ไม่เปิดเผยก่อนโครงการได้รับอนุมัติจัดสรรทุน ทั้งนี้เพื่อป้องกันคนอื่นคัดลอกโครงการวิจัย หรือนำแนวความคิดไปเขียนเป็นโครงการวิจัยของเขาเอง

## บริหารแบบมืออาชีพ

11. เมื่อคณะนักวิจัยได้รับทุนอุดหนุนวิจัยไปแล้ว หัวหน้าโครงการวิจัยและสมาชิกของทีมวิจัยจำเป็นต้องดำเนินการตามสัญญา รับทุน

## บทสรุป

แนวปฏิบัติที่สำคัญซึ่งนำไปสู่ความสำเร็จในการคว้าทุนอุดหนุนการวิจัยจากแหล่งทุนภายนอกสถาบัน สรุปได้ดังนี้ อาจารย์และนักวิจัยจำเป็นต้องนำเสนออัตลักษณ์นักวิจัยที่ผู้ให้ทุนและนักวิจัยอื่นทั่วโลกสามารถเข้าถึงข้อมูล โปรไฟล์ความเชี่ยวชาญที่ถูกส่งมอบและผลงานวิจัยของตัวอาจารย์และนักวิจัยเองได้ง่าย สร้างเครือข่ายนักวิจัยและทีมวิจัยที่ชำนาญในศาสตร์ที่ตนเองสนใจ โดยมีสมาชิกของทีมวิจัยเป็นนักวิจัยที่มีชื่อเสียงในสาขาที่จะขอทุน ผลพลอยได้จากการมีเครือข่ายนักวิจัยแล้วจะมีรวมกลุ่มกันเป็นทีมทำงานวิจัยคือ สมาชิกในเครือข่าย/ทีมนักวิจัยจะดึงดูดงบประมาณเป็นทุนสนับสนุนการวิจัย ไม่ว่าทุนอุดหนุนการวิจัยจากหน่วยงานอื่นภายในจังหวัด เขตสุขภาพ แหล่งทุนวิจัยในระดับชาติหรือแหล่งทุนวิจัยจากต่างประเทศ ที่สำคัญสมาชิกของทีมนักวิจัยยังช่วยพัฒนางานวิจัยให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นอีกด้วย ทีมนักวิจัยต้องศึกษาประกาศ ข้อกำหนด ช่วงวันที่กำหนดส่งข้อเสนอรูปแบบการเขียนและแบบฟอร์มในการเสนอขอทุนวิจัย ตลอดจนวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบระหว่างโครงการวิจัยของคนอื่นที่ได้รับทุนไปแล้ว

และ TOR ให้เสร็จและบรรลุเป็นผลสำเร็จ ทั้งนี้เพื่อสร้างและส่งเสริมความเชื่อถือได้แก่ผู้ให้ทุนในเรื่องทักษะด้านการบริหารจัดการโครงการวิจัย

กับโครงการวิจัยที่ทีมนักวิจัยจะเสนอขอว่า ชำกัณหรือไม่ ส่งผลกระทบต่อวงวิชาการ สังคมวงกว้างหรือสร้างความรู้ใหม่ซึ่งผู้ให้ทุนต้องการหรือไม่ ตลอดจนกำหนดวงเงินทำวิจัยที่มีความคุ้มค่าเหมาะสม นอกจากนี้ เมื่อคณะนักวิจัยได้รับทุนอุดหนุนวิจัยไปแล้ว หัวหน้าโครงการวิจัยและสมาชิกของทีมวิจัยต้องดำเนินการตามสัญญา รับทุนและ TOR ให้บรรลุเป็นผลสำเร็จ ทั้งนี้เพื่อการสร้างความเชื่อถือได้และสร้างเสริมอัตลักษณ์นักวิจัยให้มีความเด่นยิ่งขึ้นแก่ผู้ที่ได้ให้ทุนและแหล่งทุนวิจัยอื่น ๆ ที่อาจารย์และนักวิจัยเองคาดว่าจะขอรับวิจัยในอนาคต แนวปฏิบัติที่ได้จากการจัดการความรู้นี้เป็นเครื่องมือหนึ่งที่ช่วยเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาทักษะแก่อาจารย์และนักวิจัยในมหาวิทยาลัยให้สามารถหาและของบประมาณการวิจัยจากแหล่งทุนภายนอกจนประสบความสำเร็จ และท้ายสุด แนวปฏิบัตินี้ไม่เพียงเป็นประโยชน์แก่นักวิจัยรุ่นใหม่และอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเท่านั้น แต่บุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาอื่นและสถาบันวิจัยก็สามารถนำแนวปฏิบัตินี้ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อีกด้วย

## References

- American Productivity and Quality Center. (1999). *What is benchmarking*. Retrieved from [www.apcq.com](http://www.apcq.com)
- Camp, R. (1989). *Benchmarking: The search for industry best practices that lead to superior performance*. Wisconsin: ASQ Quality Press.
- Higher Education Act B.E. 2562. Government Gazette. 136(57a.) 1 May 2019: 54-78. (In Thai)
- Kahn, K. B., Barczak, G., Nicholas, J., Ledwith, A. & Perks, H. (2012). An examination of new product development best practice. *Journal of Product Innovation Management*, 29(2), 180-192.
- Learning Research Institute. (2019). *Handbook on the best practices accreditation system*. Bangkok: Learning Research Institute. (In Thai)
- Mae Fah Luang University. (2019). *Interview dialogues of top 5 researchers within Mae Fah Luang University who received research funds from external funding sources in the budgetary year 2019*. Chiang Rai: Research and Innovation Institute, Mae Fah Luang University. (In Thai)
- Office of the Council of State. (2019). *The purposes of Higher Education Act B.E. 2562*. Bangkok: Education and Cultural Law Division, Office of the Council of State. (In Thai)
- Office of the Higher Education Commission. (2017). *Manual for the internal quality assurance for higher education institutions* (3<sup>rd</sup> ed.). Bangkok: Internal Quality Assurance Committee at the Level of Higher Education Institution, Higher Education Commission. (In Thai)
- Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University. (2018). *Knowledge management of applying external research grants*. Phranakhon Si Ayutthaya: Faculty of Humanities and Social Sciences, Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University. (In Thai)
- Prapha-inthara, P. and Rasiri, S. (2021). The ten good practices of seeking research funds from external funding sources, *Thai Journal of Public Health and Health Sciences*, 4(2), 237-241. Retrieved from <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/tjph/article/view/252923/172049> (In Thai)
- Sirindhorn College of Public Health of Phitsanulok Province. (2022a, May 26). *Live talk and the First Knowledge Management Forum (in the morning sector): Best practices of seeking research funds from external funding sources* [Video]. Retrieved from [https://drive.google.com/file/d/1o-d\\_M7ZceborjokYJ1\\_B6scenVAtR98P/view?usp=sharing](https://drive.google.com/file/d/1o-d_M7ZceborjokYJ1_B6scenVAtR98P/view?usp=sharing)
- Sirindhorn College of Public Health of Phitsanulok Province. (2022b, May 26). *Live talk and the First Knowledge Management Forum (in the afternoon sector): Best practices of seeking research funds from external funding sources* [Video]. Retrieved from <https://drive.google.com/file/d/1ylxH3Ts93n0AOTOIJVIQIONRfjz-9LBP/view?usp=sharing>
- Sirindhorn College of Public Health of Phitsanulok Province. (2022c, May 27). *Live talk and the Second Knowledge Management Forum: Best practices of seeking research funds from external funding sources* [Video]. Retrieved from <https://drive.google.com/file/d/1KKeVDDTxoXwf5ESWjyuHGA123YtDhQcz/view?usp=sharing>
- Sirindhorn College of Public Health of Phitsanulok Province. (2022d). *KM Tank of PI Fact. of PHAS*. Retrieved from [https://drive.google.com/drive/folders/1Tp-WNcqfHUgXniZ17\\_R8\\_MeVj2BINy5P](https://drive.google.com/drive/folders/1Tp-WNcqfHUgXniZ17_R8_MeVj2BINy5P)
- Wettayaprasit, W. (2020). *Knowledge management*. Songkla: Department of Computer Science, Faculty of Science, Prince of Songkla University. (In Thai)